

Sote- ja maakuntaudistus Keski-Suomessa

Viestintäsuunnitelma (päivitetty 4.1.2017))

Taustaa

Sote- ja maakuntaudistus on hallinnon ja toimintatapojen suuri muutos, joka koskettaa koko maassa satojen tuhansien ihmisen työtä ja kaikkien kansalaisten palveluja. Muutokset koskevat työpaikkojen ja palvelujen lisäksi mm. toiminnan rahoitusta, verotusta ja ohjausta. Valmistelu on käynnissä maakunnissa ja se edellyttää aktiivista, avointa, välitöntä ja tasapuolista viestintää eri sidosryhmien kanssa. Maakuntaudistus käynnistyi keväällä 2016, sote-uudistusta on valmisteltu jo usean vuoden ajan. Edessä on parin vuoden tiivis työrupeama.

Uudistuksessa maakunnallinen päätöksenteko siirtyy yhteen organisaatioon, maakuntavirastoon. Esivalmisteluvaihe kestää kesäkuun loppuun 2017, jonka jälkeen maakuntien väliaikaiset valmistelutoimielimet aloittavat työnsä. Uudelle maakunnalle valitaan maakuntavaltuusto suoralla vaalilla, joka järjestetään tammikuussa 2018. Uusi Keski-Suomen maakunta aloittaa toimintansa vuoden 2019 alussa.

Valtiovarainministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö ovat valmistelleet tiekartan sote- ja maakuntaudistuksen alueellisen valmistelun etenemisestä,

<http://alueuudistus.fi/tiekartta>

Uusien maakuntien tehtävät

Kun nykyiset organisaatiot lakkaavat vuoden 2019 alkuun mennessä, niiden hoitamat tehtävät siirtyvät pääosin uusiin maakuntavirastoihin. Tavoitteena on tuottaa kansalaisille entistä toimivampia palveluita, saada aikaan kustannussäästöjä, sujuvoittaa hallintoa ja lisätä kansalaisten suoraa vaikutusmahdollisuuksia.

Tunnistetut haasteet

- Uudistuksen laajuus
- Aikataulun viivästyminen, päätösten puuttuminen
- Vaikea terminologia, hallintokeskeisyys
- Asiat nousevat esille ennakoimattomasti
- Poliittinen keskustelu - mikä julkisuuskuva ihmisille tulee tehdyistä ratkaisusta?
- Useat intressiryhmät ja vastakkaiset viestit
- Sote- ja maakuntauudistuksen yhtenäisyyden ja yhtäaikaisuuden yhteensovittamisen vaikeus
- Sisäisen viestinnän rajaustarpeet vs. avoimuuden tavoite ja valmistelussa mukana olevan joukon suuruus
- Rajallinen kyky reagoida ja oikaista vääriä tietoja
- Organisaatioiden erilaiset toimintakulttuurit

Viestinnän yleiset tavoitteet: avoimuus, nopeus ja ymmärrettävyys

Tämä viestintäsuunnitelma on osa Keski-Suomen sote- ja maakuntauudistuksen esivalmistelusuunnitelmaa. Tässä suunnitelmassa keskitytään viestinnän tehtäviin, myös operatiivisella tasolla. Viestinnän keskeisenä periaatteena on, että Keski-Suomen sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa pyritään mahdollisimman avoimeen tiedonkulkuun.

Sote- ja maakuntauudistuksen tavoitteista ja etenemisestä sekä sen vaikutuksista organisaatioihin, palveluihin, asiakkaisiin ja yleensä kansalaisiin kerrotaan **avoimesti, nopeasti ja ymmärrettävästi**.

Sote- ja maakuntauudistuksesta luodaan ja ylläpidetään myönteistä mielikuvaa ja sidosryhmiä sitoutetaan vuorovaikutuksen avulla hyväksymään ja edistämään uudistusta.

Seurataan valtakunnallista asian valmistelua sekä strategioita, ja täsmennetään maakunnan omia visioita ja viestinnän strategisia linjauksia sekä ydinviestejä projektin aikana.

Valmisteluvaiheen ydinviestit

- Keski-Suomi on ihmisen mittainen maakunta, jossa yhteenkuuluvuus rakentuu erilaisuudesta.
- Keski-Suomen uuden maakunnan palvelut suunnitellaan yhdessä asiakkaiden ja henkilöstön kanssa.

Sote- ja maakuntauudistuksen toimeenpanon viestintäryhmät

- Sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistus ja maakuntaudistus toteutetaan yhtenä kokonaisuutena.
- Valmistelu tehdään omana työnä ja siinä hyödynnetään koko maakunnan asiantuntemus.

Keskeiset kohderyhmät

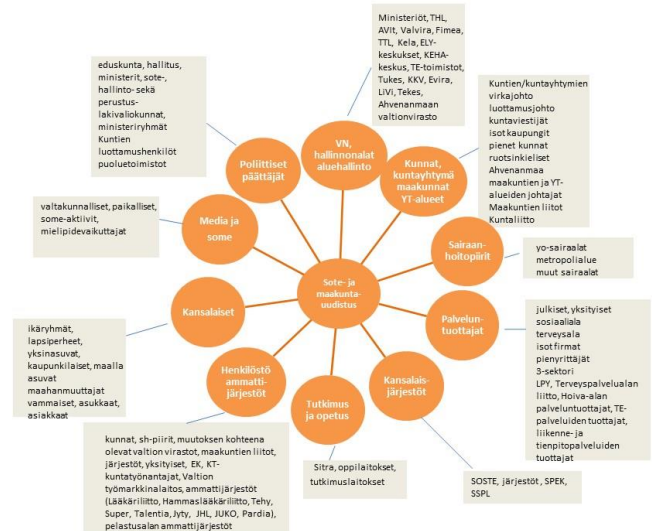
Tärkeimmät kohderyhmät ovat muutoksessa olevien organisaatioiden asiakkaat ja henkilöstöt, kuntien virkamiehet ja poliittiset päättäjät, kansalaiset sekä media.

Tehdään sidosryhmäanalyysi syksyn 2016 aikana viestinnän suunnittelun tueksi.

Viestinnän visuaalinen ilme

Yhteisen sote- ja maakuntaudistuksen valmistelu tehdään neutraaleilla periaatteilla ja yhtenäinen visuaalinen ilme rakennetaan valmistelun väliaikaisuus mielessä pitäen. Monien muiden maakuntien mallia myötäillen valitaan Keski-Suomen visuaalinen ilme ”Keski-Suomi 2019”-käsitteen alle.

Yhtenäistä ilmettä käytetään kaikessa sote- ja maakuntaudistukseen liittyvässä viestinnässä- ja materiaalissa (logo, nettisivut, uutiskirjeet, kirjepohjat ja ppt-esitykset, muu infomateriaali).

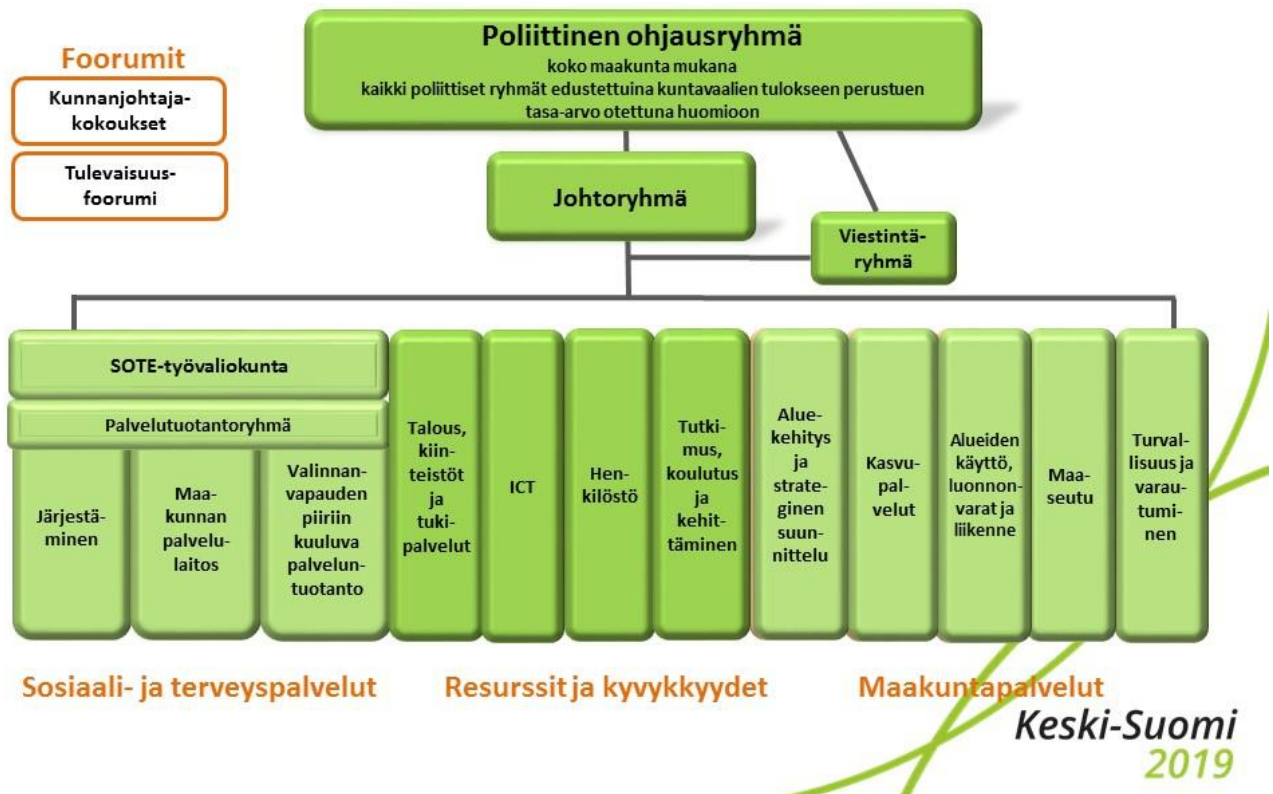

Keski-Suomen sote- ja maakuntaudistuksen organisoituminen

Keski-Suomen liiton koolle kutsumassa kuntien neuvonpidossa kesäkuussa 2016 sovittiin sote- ja maakuntaudistuksen yhteisen poliittisen ohjausryhmän muodostamisesta siten, että alueellinen ja poliittinen edustavuus ja sukupuolten tasa-arvo toteutuvat. Ohjausryhmän kooksi sovittiin 25 henkilöä. Kunnat nimesivät edustajansa puolueiden piirijärjestöjen esityksistä. Ohjausryhmän työ jatkuu ainakin 1.7.2017 saakka, jolloin väliaikainen toimielin perustetaan. Poliittinen ohjausryhmä ohjaa virkamiesvalmistelua.

Sote- ja maakuntaudistuksen yhteisen virkamiesjohtoryhmän kokoonpano päätettiin ohjausryhmän kokouksessa 4.10.2016. Johtoryhmän tehtävänä on johtaa sote- ja maakuntaudistuksen virkamiesvalmistelua. Se toimii esittelijänä ohjausryhmälle sekä valvoo ja koordinoi asiantuntijatyöryhmien valmistelutyötä.

Esivalmistelun organisaatio

Poliittinen ohjausryhmä

Ohjausryhmän kokouksiin osallistuvat ryhmään valitut jäsenet tai esteen sattuessa jäsenen henkilökohtainen varajäsen sekä muut kutsutut, joilla on puhe- ja läsnäolo-oikeus. [Ohjausryhmän jäsenten](#) vastuulla on toimia viestinviejinä omiin kuntiinsa ja taustayhteisöihinsä ja tuoda sieltä palautetta ohjausryhmään.

Varsinaisista uudistukseen liittyvistä päätöksistä viestii poliittinen ohjausryhmä tai virkamiesjohtoryhmä.

Kokousten jälkeen järjestetään mm. toimittajatapaaminen, johon osallistuvat ohjausryhmän puheenjohtaja, muutos/maakuntajohtaja, projektipäällikkö ja viestintävastaava. Kokouksista laaditaan sidosryhmille ja medialle tiedote kokouksen päätöksistä, ja se julkaistaan välittömästi kokouksen jälkeen. Katso tarkemmin ohjausryhmän viestinnän toimenpiteet liitteenä olevasta taulukosta.

Tiedotusvastuu: Satu Koskinen, Tapani Mattila, Pirjo Peräaho, Virpi Heikkinen.

Maakuntaudistuksen johtoryhmä

Johtoryhmä on poliittisen ohjausryhmän kokouksia valmisteleva elin, jonka puheenjohtajana toimii muutos/maakuntajohtaja Tapani Mattila. Varsinaisista uudistukseen liittyvistä päätöksistä viestii poliittinen ohjausryhmä tai virkamiesjohtoryhmä. (Katso tarkemmin toimenpidetaulukko).

Lisäksi johtoryhmän kokouksiin osallistuvat projektipäällikkö Pirjo Peräaho ja uudistuksen

viestintäsuunnittelija Virpi Heikkinen. Tiedotusvastuu muutosjohtaja Tapani Mattilalla.

Kokousten esityslistat, muistiot ja kokousajat julkaistaan uudistuksen www-sivuilla ja kuntien kirjaamoihin toimitetaan kaikki materiaali. Johtoryhmän ja ohjausryhmän kokouksista laaditaan tiedotteet. Valmistelusta tiedotetaan ja sitä ennakoidaan myös säännöllisesti kunnanjohtajakokouksissa.

Kokoonpano on seuraava: *(päättös ohjausryhmän kokouksessa 4.10.2016)*

- Tapani Mattila, muutosjohtaja, maakuntajohtaja, Keski-Suomen liitto
- Pasi Patrikainen, ylijohtaja, Keski-Suomen ELY-keskus
- Tuula Säynätmäki, johtaja, Keski-Suomen TE-toimisto
- Kaija Haapsalo, pääluottamusmies, Tehy / Heljä Siitari, pääluottamusmies, Juko *(sopivat kumpi osallistuu)*
- Timo Koivisto, kaupunginjohtaja, Jyväskylän kaupunki
- Jaakko Kiiskilä, kunnanjohtaja, Laukaan kunta
- Ilkka Salminen, kaupunginjohtaja, Jämsän kaupunki
- Ari Kinnunen, kunnanjohtaja, Pihtiputaan kunta
- Tuula Liehu, sosiaali- ja terveysjohtaja, Jämsän kaupunki

SOTE-koordinointi ja asiantuntijaryhmät

SOTE-uudistuksessa ylimpänä toimielimenä toimii Työvaliokunta. Työvaliokunnan puheenjohtajana toimii Jyväskylän kaupungin kaupunginjohtaja Timo Koivisto.

Työvaliokunnan alaisuudessa toimii palvelutuotantotyöryhmä. Palvelutuotantotyöryhmän puheenjohtajana toimii Jyväskylän kaupungin perusturvan toimialajohtaja Kati Kallimo.

Palvelutuotantotyöryhmällä on edelleen kolme alatyöryhmää: *Järjestäminen; Maakunnan palvelulaitos sekä Valinnanvapauden piiriin kuuluva palvelutuotanto.*

Järjestämisen asiantuntijatyöryhmän puheenjohtajana toimii Perusturvaliikelaitos Saarikan liikelaitosjohtaja Mikael Palola. Maakunnan palvelulaitoksen työryhmän puheenjohtajana toimii Keski-Suomen sairaanhoitopiirin johtaja Juha Kinnunen. Valinnanvapauden piiriin kuuluvan palvelutuotanto asiantuntijatyöryhmän puheenjohtajana toimii Jyväskylän kaupungin perusturvan toimialajohtaja Kati Kallimo.

Säännöllinen tiedotus tapahtuu työvaliokunnasta ja palvelutuotantotyöryhmästä. Vastuu tiedotuksesta on ryhmien puheenjohtajilla sekä viestintävastaava Emmi Hyvösellä. Työryhmien sihteerit vastaavat kokousmuistioiden ja muun esitysmateriaalin laadinnasta ja toimittamisesta verkkosivuille.

Edellä mainittujen lisäksi SOTE-valmistelussa toimii maakuntauudistuksen kanssa yhteiset työryhmät: Talous ja tukipalvelut; ICT ja Henkilöstötyöryhmä.

Talous ja tukipalvelut työryhmän puheenjohtajana toimii Jyväskylän kaupungin talousjohtaja Ari Hirvensalo. ICT-työryhmän puheenjohtajana toimii Jyväskylän kaupungin tietohallintojohtaja Arto Jalkanen. Henkilöstötyöryhmän puheenjohtajana toimii Jyväskylän kaupungin henkilöstöjohtaja Arja Aroheinä.

Kaikkien ryhmien kokoonpanot sekä kokousmateriaalit löytyvät yhteisiltä nettisivuilta: www.ks2019.fi

MAKU-koordinointi ja asiantuntijatyöryhmät (käytännöt sovitaan kun työryhmien työ käynnistyy)

Tiedotusvastuu: asiantuntijatyöryhmien puheenjohtajat/tiedotusvastaavat ja muutosjohtaja Tapani Mattila sekä projektipäällikkö Pirjo Peräaho. Jokaiseen asiantuntijatyöryhmään on pyydetty nimeämään

tiedotusvastaava, joka välittää tietoa viestintätyöryhmälle.

Asiantuntijatyöryhmät eivät tiedota itsenäisesti, vaan tiedottaminen tapahtuu viestintätyöryhmän kautta. Asiantuntijatyöryhmien valmistelumateriaali on mahdollisimman avointa.

Lisäksi henkilöstöryhmät ovat nimenneet omat edustajat kaikkiin asiantuntijatyöryhmiin.

- Aluekehitys ja strategia: Pj. Hannu Korhonen, KSL & vpj. Eija Heinonen, KS ELY
- Kasvupalvelut: Pj. Tuula Säynätmäki, KS TE-tsto & vpj. Veli-Pekka Päivänen KSL
- Alueiden käyttö, luonnonvarat ja liikenne: Pj. Olli Ristaniemi, KSL & vpj. Jukka Lehtinen, KS ELY
- Maaseutu: Pj. Ulla Mehto-Hämäläinen, KS ELY & vpj. Hilikka Laine, KSL
- Turvallisuus ja varautuminen: Pj. Simo Tarvainen, KS Pela & vpj. Tuomo Kärkkäinen, KS ELY
- Sopimusmääritteinen yhteistyö, hankinnat ja muut tehtävät: puheenjohtajuuksia ei vielä määritelty

Aineistojen tuottaminen: työryhmien puheenjohtajat/tiedotusvastaavat, projektipäällikkö Pirjo Peräaho, Kirsi Makkala, Virpi Heikkinen.

Tiedotteet ja niiden jakelu: työryhmien puheenjohtajat/viestintävastaavat sekä viestintätyöryhmä.

Työryhmät tuottavat tietoa valmistelun etenemisestä ja asioista tiedotetaan sitä mukaa kuin kerrottavaa on. Vähintään lyhyt sisäinen tiedote kaikista työryhmien kokouksista ja mahdollisista päätöksistä. Tiedotteet postitetaan jakelulistojen mukaan sidosryhmille ja medialle ja julkaistaan nettisivulla www.ks2019.fi

Viestintäkanavat

Nettiedotus tapahtuu yhteisellä nettisivustolla www.ks2019.fi.

Myös valtakunnallinen sivusto alueuudistus.fi on tärkeä kanava valmistelun seurannalle.

Sote- ja maakuntauudistuksen [ensimmäinen yhteinen uutiskirje](#) sidosryhmille on julkaistu marraskuussa 2016. Uutiskirje lähetetään pääsääntöisesti sähköpostilla, mutta kirjeillä on myös tulostamis/kopiointimahdollisuus (mahdollistaa kirjeiden jakamisen eri työpisteissä). Jatkossa kirjeitä julkaistaan 2 kk:n välein.

Tiedotteet suunnitelman mukaan. Eri medioita kohdellaan tasapuolisesti.

Sosiaalisen median suhteen tehty päätös perustaa tässä vaiheessa lähinnä **Twitter –tili @keskisuomi2019**.

Käytetään seuraavia hästägejä:

#maakuntauudistus #maakunta2019 #sote #sote2019 (valtakunnalliset)

#ks2019 #keskisuomi2019

Video- ja muut blogit, uusilla nettisivuilla.

Työpajat, seminaarit, osallisuusforumit ym. tilaisuudet. Suunnitellaan hankkeen aikana.

Viestintäresurssit

Viestintätyöryhmä tukee ja toteuttaa viestintätoimenpiteitä: Virpi Heikkinen & Tuulia Nieminen, Keski-Suomen liitto; Emmi Hyvönen & Mikael Ratschinskij, Jyväskylän kaupunki; Pirjo Ahapainen, Keski-Suomen ELY; Sanna-Kaisa Launonen, TE-toimisto; Tuija Melville, KSSHP, Annette Rinne, AVI. Muutosjohtaja Tapani Mattila ja projektipäällikkö Pirjo Peräaho osallistuvat myös viestintätyöryhmän kokouksiin mahdollisuuksien mukaan.

Kaikilla uudistuksen valmisteluun osallistuvilla on oma tiedottamisen velvollisuus (esim. poliittisen ohjausryhmän jäsenillä omissa kunnissaan jne.).

Budjetti

Sote- ja maakuntauudistus vaatii monikanavaista, ajankohtaista ja resursoitua viestintää. Uudistuksen valmisteluvaiheen **viestintäbudjetiksi on hyväksytty 25 000€ (ohry 16.11.2016)**. Tällä hankitaan ostopalveluina mm. yhtenäinen graafinen ilme uudistukselle, nettisivut, infomateriaali yms. Muutoin viestintä tehdään osana virkatyötä.

Liite 1:

Tiedotustoimenpiteet ja vastuut (täsmentyy ja päivittyy projektin aikana)

OHJAUSRYHMÄ	Henkilöt/vastuut
Ohjausryhmän kokouksen esityslistat jakoon jäsenille 2 viikkoa ennen kokousta	Kirsi Mukkala/Pirjo Peräaho
Ohjausryhmän kokouksen esityslista julkaistaan sen jälkeen netissä www.ks2019.fi .	Virpi Heikkinen
Ohjausryhmän esityslista jaetaan tiedoksi medialle ja samalla lähetetään kutsu toimittajatapaamiseen, joka pidetään heti kokouksen jälkeen.	Heikkinen
Toimittajatapaaminen ohjausryhmän kokouksen jälkeen, ohjausryhmän puheenjohtaja ja maakuntajohtaja tiedottavat kokouksesta	Satu Koskinen, Tapani Mattila, Heikkinen
Kokouksesta laaditaan tiedote medialle ja muille sidosryhmille, se julkaistaan myös netissä www.ks2019.fi .	Heikkinen; Koskinen, Mattila
Ohjausryhmän kokouksen muistio postitetaan ohjausryhmälle ja julkaistaan sen jälkeen netissä: www.ks2019.fi .	Mukkala/Peräaho -> Heikkinen
<p><i>tiedotejakelu:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • poliittinen ohjausryhmä • SOMA-johtoryhmä • kunnanjohtajat ja kuntien kirjaamot • K-S liiton, ELY-keskuksen, TE-toimiston, Pelastuslaitoksen, Aluehallintoviraston, K-S sairaanhoitopiirin, K-S ympäristöterveydenhuollon sekä sote-työvaliokunnan yhteyshenkilöt, jotka välittävät tiedotteen oman organisaationsa koko henkilöstölle • media • maakuntahallitus ja maakuntavaltuuston puheenjohtajisto • puolueiden piiritoimistot ja maakuntavaltuustoryhmien puheenjohtajat • K-S kansanedustajat 	<p>Heikkinen -> yhteyshenkilöt</p> <p>Yhteyshenkilöt täsmennettävä.</p>
JOHTORYHMÄ	
Johtoryhmän kokousten esityslistat jakoon jäsenille 1 viikkoa ennen kokousta.	Peräaho&Mukkala.

Johtoryhmän kokousten ajankohdat ja esityslistat julkaistaan ennakoivasti netissä www.ks2019.fi .	Virpi Heikkinen
Johtoryhmän kokouksesta laaditaan - tiedote, joka jaetaan samoille sidosryhmille kuin ohjausryhmän vastaava - muistio, joka julkaistaan myös netissä www.ks2019.fi	Kokoonkutsuja muutosjohtaja Mattila & sihteeri projektipäällikkö Peräaho. Tiedotus: Heikkinen
ASiantuntijatyöryhmät	
Sote-uudistuksen työvaliokunta ja palvelutuotantotyöryhmä Tiedotteet kokouksista. Muistiot verkkoon osoitteeseen www.ks2019.fi	Emmi Hyvönen, puheenjohtaja, sihteerit
Asiantuntijaryhmien kokousajat merkitään nettiin ja kalenteriin: www.ks2019.fi .	työryhmien sihteerit/tiedotusvastaavat ilmoittavat, Heikkinen laittaa nettiin
Työryhmien esityslistat ja muistiot julkaistaan mahdollisimman pian netissä www.ks2019.fi Muistiot jaetaan sovitun jakelulistan mukaisesti.	Virpi Heikkinen
Työryhmien kanssa suunnitellaan muun tiedottamisen periaatteet, ja ryhmille tehdään ohjeistus tiedotuksen osalta. Työryhmien tiedotusvastaavien tehtävänä on arvioida kunkin kokouksen tiedotustarve sekä kiteyttää lyhyt perusviesti kustakin palaverista. Tiedotejakelu, samat ryhmät kuin ohjaus- ja johtoryhmällä.	Työryhmien sihteerit/tiedotusvastaavat. Mattila & projektipäällikkö Peräaho. Heikkinen laittaa nettiin.
VIESTINTÄTYÖRYHMÄ	
Kokoontuu säännöllisin väliajoin, raportoi johtoryhmälle, sekä tarvittaessa ohjausryhmälle.	Heikkinen kutsuu koolle, koordinoi. Kutsuu mukaan aina myös muutosjohtajan sekä projektipäällikkö Pirjo Peräahon.
Uudet nettisivut & niiden päivittäminen - tavoitteena vuodenvaihe - yhteinen sivusto sote- ja maakuntauudistukselle, sivuston rakentamisessa huomioitava tarkkaan selkeys, myös päivitysvaiheessa	Päivitysvastuut: Maakuntauudistus: Heikkinen, Sote-uudistus: Hyvönen. Projektipäällikkö Peräaho. Sovitaan myös työryhmien tiedotusvastaavien tehtävät.
Uutiskirjeet: lähetys spostilla, tulostamismahdollisuus & jako laajasti. Ilmestymistiheys: säännöllisesti.	Hyvönen & Heikkinen, yhteistyössä muutosjohtajien kanssa.
Muiden tilaisuuksien ja esim. osallisuusfoorumien ja asiakasraatien järjestäminen - ei vielä sovittu, täsmentyy ajan kuluessa	Projektipäällikkö, muutosjohtajat, viestintävastaavat.